

Monitorování zásoby dusíku na řepných polích pro Tereos TTD 2023

Zpráva podle vzorků odebraných 28.2. – 4.3.2023

Zásoba dusíku v půdě je nejdůležitějším faktorem pro stanovení potřeby hnojení cukrovky. Proto od roku 2002 monitoruje Řepářský institut na objednávku řepářské komise TTD tuto zásobu na polích pro cukrovku. Bylo vybráno cca 40 lokalit pokrývajících řepné rajony a na přelomu února a března tu byly odebrány půdní vzorky z vrstev 0 – 30, 30 – 60 a 60 – 90 cm. Ve vzorcích stanovila ZOL Postoloprty nitratový a amonný dusík (a jako jejich součet pak zásoba N_{\min}). Výsledky tohoto stanovení spolu s korekcí na předplodiny a organické hnojení dávají jistou představu o zásobě dusíku v regionu. Nemohou sice nahradit vzorkování jednotlivých polí, ukazují však kolísání nebo stabilitu zásoby v oblasti, ukazují střední úroveň potřeby hnojení, ukazují možnosti úspory nákladů na hnojení nebo naopak lokality, kde může hnojení přinést výraznější výnosový efekt. Řepářský institut monitoroval zásobu dusíku už v minulosti – v letech 1987 – 1998. Počet lokalit i počet odběrových termínů se lišil podle finančních možností, v každém případě je tu však možnost srovnat náš dnešní stav s dlouhodobým průměrem.

Zásoba dusíku na monitorovaných lokalitách TTD je v připojené tabulce. Tabulka výsledků je doplněna též prognózou potřeby hnojení pro jednotlivé lokality (vycházeli jsme přitom z předpokladu výnosu cca 80 t/ha).

Zásoba dusíku v půdě je letos na průměru předchozích let (89 kg/ha do 60 cm, 139 kg/ha do 90 cm), nižší než extrémně vysoká zásoba v ročníku 2022. Je to především vliv srážkově normální letošní zimy oproti suché zimě loňské. Další rozdíl od loňského ročníku jsou velké regionální rozdíly. Na severozápadě regionu (okolí Prahy, Litoměřicko) jsou zásoby vysoké a dost kolísají, v ostatních oblastech je zásoba nižší a potřeba hnojení o dost vyšší. Vyšší zimní srážky posunuly nitratový dusík do hlubších horizontů, nejvyšší zásoba je ve vrstvě 60 – 90 cm. Tady je velmi znát půdní druh – na lehčí půdě v Hošce je posun do spodního horizontu opravdu výrazný narozdíl třeba od nedalekých Bohušovic s půdou těžkou. Potřeba hnojení nám vychází v širokém intervalu 0 – 104 kg/ha N s průměrem 59 kg (loni to bylo 37 kg). Rozdíly mezi vzorkovanými lokalitami dokumentují veliké místní rozdíly a skutečnost, že opravdu přesné hnojení by mělo vycházet ze vzorkování jednotlivých polí. Doporučujeme velmi, abyste se o diferenciaci dávek na jednotlivá pole snažili (zejména tím, že si svá pole necháte ovzorkovat), je to významný zdroj úspor i výnosových efektů. S ohledem na vysoké zásoby dusíku ve hlubších půdních vrstvách by se letos hnojení opět mělo orientovat na jednu dávku do období po zasetí nejpozději do poloviny května. V pozdějších termínech bude mít řepa kořeny ve větších hloubkách, kde je dusíku opravdu dost. Prohlédněte si pečlivě výsledky monitorování, doporučené dávky a přidejte svou zkušenost. V daném regionu budou nižší hnojení potřebovat pole organicky hnojená, pole kde loni nebo předloni byla vojtěška či luskovina, pozemky zelinářské apod. Naopak, vyšší dávky patří na pole chudší, lehčí, event. utužené půdy, bez organického hnojení, v chladnějších oblastech. Dbejte na rovnoměrnou aplikaci a pozor na amonný a amidický dusík v průběhu vzházení! Může tu dojít k poškození rostlin. V tomto období jsou vždy lepší ledky.

Klára Pavlů, Jaromír Chochola, Řepářský institut